

شماره: ۹۴۹۴۶/۹

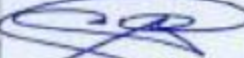
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۶/۲۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: ۲۲۱۴
ویرایش: ۱	صفحه: ۱۶

اقدام کنندگان			
اقدامات	نام و نام خانوادگی	واحد سازعانی	امضاء
تهیه کننده:	رضا نفی زاده	مدیرکل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی	
نابینا کننده:	قاسم عسوعابدینی	معاون آموزشی	
تصویب کننده:	محمد علی زلفی گل	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید و ثبت	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورت جلسه	امضاء
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی	قاسم عسوعابدینی	جلسه شماره: ۹۶۲	
		تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۵	
این اسناد به در جلسه ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹ و ۹۶۰ و ۹۶۲ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه ۹۶۲ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به تاریخ ۱۴۰۲/۴/۲۵ تصویب شد.			

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند:
دفتر وزارتی			

با استناد به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۰۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه ها در تمدن سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیر نظام های آموزش عالی، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستکاری دوره های تخصصی»، «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه های جداگانه پیروی می کنند.

توجه : دانشجوی در صورت ارائه درخواست در هر یک از موارد آموزشی، موظف است درخواست خود را پیگیری و متناسب با نتیجه، اقدام لازم را انجام دهد.

بخش اول : مواد عمومی

شماره ماده	متن ساده	دستورالعمل ماده
۲	شرط ورود به دانشگاه: - تأیید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود). - یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.	تبصره : پذیرش دانشجویان مشمول مقررات استعدادهای درخشان و استاد محور در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی طبق مقررات جاری از جمله مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت و پذیرش داوطلبان خارجی مشروط بر دارا بودن مدرک رسمی و مورد تایید پایان دوره های تحصیلی قبلی طبق مقررات جاری انجام می شود.
۳	آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی - واحدی است.	تبصره : آموزش در دانشگاه به زبان فارسی انجام می شود.
۴	دانشگاه موظف است در رشته های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.	
۵	چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است. تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.	گروه های آموزشی باید بر اساس سرفصل رشته، کلیه درس ها را با در نظر گرفتن دروس پیش نیاز و جبرانی برای مقطع کارشناسی در حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی، و برای مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری (واحد های دوره آموزشی) در حداکثر ۳ نیمسال تحصیلی برنامه ریزی و پس از تایید گروه آموزشی و دانشکده به اطلاع دانشجویان برسانند.
۶	در صورت به دست نیامدن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.	مصوبات اعلام شده از طرف هیأت امنای دانشگاه از طریق روابط عمومی دانشگاه اطلاع رسانی شود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۷	شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است. تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود. تبصره ۲: نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.	۱- در صورت ارائه تقاضای دانشجو در موعد مقرر طبق تقویم آموزشی، چنانچه شورای آموزشی دانشکده/ دانشگاه، غیبت ۳/۱۶ کلاسی یا غیبت امتحان پایانی نیمسال دانشجو را موجه تشخیص دهد، آن درس حذف، و در این صورت، رعایت حد تصاب حداقل ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می شود. ۲- در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیم سال تحصیلی با درخواست دانشجو توأم با اظهار نظر مکتوب استاد راهنمای آموزشی در موعد مقرر طبق تقویم آموزشی و از طریق پورتال خویش در سامانه آموزشی دانشگاه و موافقت شورای آموزشی دانشکده/دانشگاه، حداکثر تا یک هفته قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است. ۳- دانشجو (در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد) می تواند در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را طبق تقویم آموزشی با تأیید گروه آموزشی حذف کند مشروط بر آن که: اولاً) در آن درس دارای غیبت ۳/۱۶ کلاسی نباشد. ثانیاً) تعداد واحدهای باقی مانده دانشجو در کارشناسی کمتر از ۱۲ واحد و در کارشناسی ارشد کمتر از ۸ واحد نشود. ۴- اساتید حضور و غیاب دانشجویان در کلاس ها، آزمایشگاهها و کارگاه های آموزشی را انجام و به طور هفتگی در سامانه آموزش دانشگاه ثبت نمایند.
۸	پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود. تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است. تبصره ۲: مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و	۱- برگزاری آزمون کتبی پایان نیمسال برای دروس نظری و بخش نظری دروس نظری- عملی در کلیه مقاطع تحصیلی براساس برنامه زمان بندی اعلام شده طبق برنامه امتحانات الزامی می باشد و گزارش تخلقات احتمالی مربوط به این تبصره بر عهده مسئول برگزاری امتحانات و تایید معاونت آموزشی هر دانشکده می باشد که باید حداکثر تا قبل از پایان یازده امتحانات به معاون آموزشی دانشگاه گزارش شود. ۲- اساتید باید طبق محدودیت زمانی زیر در هر یک هر درس را در سامانه آموزشی دانشگاه جهت اطلاع دانشجویان ثبت و تایید نهایی نمایند:

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۸	رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد. تبصره ۳: مدرس درس موظف است برگه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید. تبصره ۴: نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.	الف) در مقطع کارشناسی حداکثر تا ۱۰ روز پس از تاریخ برگزاری امتحان نتیجه را ثبت و ۳ روز بعد از ثبت و رسیدگی به اعتراضات احتمالی دانشجو تایید نهایی شود. ب) در مقطع کارشناسی ارشد حداکثر تا ۳۰ روز پس از تاریخ برگزاری امتحان نتیجه را ثبت و تا ۲۰ روز بعد از ثبت و رسیدگی به اعتراضات احتمالی دانشجو تایید نهایی شود. ج) در مقطع دکتری حداکثر تا ۶۰ روز پس از تاریخ برگزاری امتحان نتیجه را ثبت و تا ۲۰ روز بعد از ثبت و رسیدگی به اعتراضات احتمالی دانشجو تایید نهایی شود. ۳- نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود و نمره دروس ناتمام می بایست حداکثر در ترم اول تا پنجم اردیبهشت و ترم دوم تا پنجم شهریورماه به نمره قطعی تبدیل گردد. ۴- نمره درس ناتمام در نیمسالی که دروس اخذ شده، ثبت می گردد.
۹	سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می گردد. تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است: - مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال - مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی - سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی	۱- دانشجوی متقاضی استفاده از مرخصی بدون احتساب سنوات آموزشی می بایست درخواست خود را توأم با اظهار نظر مکتوب استاد راهنمای آموزشی طبق تقویم آموزشی از طریق سامانه آموزشی دانشگاه در موعد مقرر ثبت و ارسال نمایند.
۱۰	دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و به طور رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراینصورت، پس از انقضای این مهلت،	۱- درخواست انصراف از تحصیل همراه تاییدیه مکتوب استاد راهنمای آموزشی، می بایست از طریق سامانه آموزشی دانشگاه جهت بررسی و تصمیم گیری ارسال شود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۱۰	حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود. تبصره ۱: تصمیم گیری درمورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است. تبصره ۲: عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیل، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می شود.	۲- در صورتیکه ارائه درخواست دانشجو بعد از زمان حذف و اضافه واحد باشد واحد های آن نیمسال جزو تعهد دانشجو محسوب می شود. ۳- درخواست دانشجوی انصرافی جهت بازگشت به تحصیل همراه با اظهارنظر استاد راهنمای آموزشی وی در کمیته منتخب آموزشی بررسی و تصمیم گیری میشود. و در صورت موافقت، تکلیف نیمسال های وقفه تحصیل و نیمسال شروع به تحصیل مشخص می شود.
۱۱	دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود. تبصره ۱: دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلاثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید. تبصره ۲: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.	محرومیت دانشجو از شمول تسهیلات در محدوده دروسی است که به موجب حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت نموده و حکم قطعیت یافته است. تبصره: به استاد بخشنامه شماره ۲/۲۱/۲۸۳۴۲۸ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و اعلام رای دیوان عدالت اداری و ابطال این ماده مبنی بر تأثیر گذاری دروس مردودی بر میانگین کل، اگر دانشجویی در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال های بعدی درس یا دروس مورد نظر را با نمره قبولی بگذراند نمره یا نمره های مردودی قبلی در میانگین کل دانشجو محاسبه نمی گردد. توجه: استفاده از این تبصره فقط در زمان فارغ التحصیلی می باشد.
۱۲	معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می شود. الف) از زمان انصراف یا اخراج دانشجو در دوره قبلی بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبدا کسب کرده باشد. ب) دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود. ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه نامه مصوب شورای آموزشی	تبصره ۱: معادل سازی واحد های آموزشی دانشجویان انصرافی و اخراجی که مجدداً در دانشگاه پذیرفته می شوند و دانشجویان انتقالی و تغییر رشته و انتقال توأم با تغییر رشته طبق (پیوست شماره ۲) انجام میشود. تبصره ۲: نقل و انتقال دانشجوی شاهد و اینارگر، انتقال از خارج به داخل و دانشجویان اتباع خارجی تابع ضوابط و مقررات مربوطه خواهد بود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۱۲	دانشگاه، برای معادل سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو کتبا به وی اطلاع رسانی می کند، ضریب معادل سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی های دانشگاه یا رشته میدا و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود. ۵) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می شود. ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود. تبصره: در صورت عدم تغییر برنامه درسی وزارت و تایید دانشگاه مقصد مبنی بر عدم تغییر محتوای برنامه درسی، معادل سازی برای دانشجویان مشمول بند الف این ماده که بیش از ۵ سال از انصراف یا اخراج ایشان در دوره قبلی گذشته باشد، پلازمانع است.	تبصره ۳: مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می شود. تبصره ۴: انتقال دانشجو در هر مقطع تحصیلی فقط یک بار مجاز می باشد.
۱۳	برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه انجام می شود.	تبصره: ستاد کل آموزش موظف است تقویم آموزشی هر نیمسال را با در نظر گرفتن تمام موارد لازم (برنامه زمانی انتخاب واحد، حذف و اضافه، برنامه امتحانات و...) تهیه و به موقع اطلاع رسانی نماید. (نیمسال اول تا ۱۵ خرداد ماه و نیمسال دوم تا ۱۵ آذر ماه).

ج) دوره دکتری تخصصی

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۳۹	مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است. تبصره ۱: مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تایید دانشگاه افزایش یابد. تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود. تبصره ۳: تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.	۱- در صورت عدم اتمام تحصیل دانشجو در سنوات مجاز تحصیلی، دانشجو در صورت تمایل درخواست خود مبنی بر افزایش سنوات تحصیلی نیمسال های ۹ یا ۱۰ را همراه با مستندات و مدارک در موعد مقرر طبق تقویم آموزشی از طریق سامانه آموزشی دانشگاه ارسال نماید. درخواست دانشجو پس از اخذ نظر استاد راهنما، گروه آموزشی و دانشکده مربوطه، در کمیته منتخب شورای آموزشی بررسی و براساس درخواست، مستندات و مدارک ارسالی به صورت یکی از حالات زیر تصمیم گیری می شود: الف) موافقت با افزایش سنوات بدون دریافت شهریه ب) موافقت با افزایش سنوات مشروط به پرداخت هزینه طبق تعرفه هیأت امنای دانشگاه ج) مخالفت با افزایش سنوات دانشجو ۲- دانشجویان دوره شبانه در صورت تحصیل مازاد بر سقف تعیین شده می بایست شهریه ای معادل ۱/۵ برابر شهریه تعیین شده بر مبنای (دانشجویان ورودی خود) در زمان تحصیل مازاد بر سقف تعیین شده پرداخت نمایند. ۳- تحصیل در دوره دکتری تخصصی به صورت تمام وقت است. ۴- بر اساس دستورالعمل مصوبه جلسه ۹۷۲ مورخ ۱۳/۱۰/۱۴۰۳ در خصوص تحصیل همزمان در دو کد رشته اقدام می شود.
۴۰	نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است. تبصره ۱: در صورتی که دانشجو به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند، و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می شود.	۱- دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیرموجه درس یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، یا انتخاب درس برای جبران ترمیم معدل کل، ملزم به پرداخت هزینه درس مطابق تعرفه مصوب هیأت امناء دانشگاه می باشد. ۲- سقف واحدهای ارائه شده توسط استاد/ استاذ راهنمای دانشجو، نبایستی از ۷۵٪ کل واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو تجاوز نماید.
۴۱	برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است. تبصره ۱: حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می شود. تبصره ۲: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را	۱- ارزیابی جامع به منظور احراز قابلیت های آموزشی و پژوهشی دانشجو است که در شیوه آموزشی- پژوهشی، دانشجو باید براساس شیوه نامه اجرایی دانشگاه قم (پیوست شماره ۳) با نظارت معاون آموزشی دانشکده، نسبت به اخذ و شرکت در آزمون جامع اقدام نماید. ۲- دانشجو موظف است بلافاصله پس از گذراندن دروس آموزشی، ارزیابی جامع را حداکثر در نیمسال سوم یا چهارم تحصیل اخذ نماید. ۳- چنانچه دانشجو حداکثر تا پایان نیمسال ششم، ارزیابی جامع را با موفقیت نگذرانده باشد از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۴۱	ندارد و تنها یک نیمسال « با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی » به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.	۴- دانشجو موظف است حداقل ۴۵ روز قبل از برگزاری ارزیابی جامع، مجوز شرکت در ارزیابی جامع را از اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه دریافت کند. دانشکده موظف است زمان برگزاری آزمونهای جامع در سال تحصیلی را در ابتدای سال تحصیلی به اطلاع دانشجویان برساند. ۵- پیشنهاد شرکت دانشجو در ارزیابی جامع گذراندن کلیه دروس آموزشی طبق سرفصل مصوب با میانگین حداقل ۱۶ و احراز پسندگی زبان می باشد. ۶- دانشکده موظف است نتیجه ارزیابی جامع را حداکثر به مدت یک ماه پس از برگزاری، به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال و به صورت کتبی به اطلاع دانشجو نیز برساند. در صورت عدم ارسال نتیجه در مهلت مقرر، ثبت نتیجه نیازمند مجوز شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. در هر صورت تا پایان نیمسال پنجم نتیجه این آزمون بایستی به اطلاع اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه برسد. ۷- در صورتی که دانشجو در ارزیابی جامع ثبت نام کند ولی پیشنهادهای الزامی را برای اخذ مجوز احراز نکرده باشد، یک نیمسال به عنوان در انتظار آزمون (با احتساب در سنوات) برای وی در نظر گرفته می شود و چنانچه در نیمسال بعد نتواند شرایط لازم یا نمره قبولی کسب نماید، نمره ارزیابی جامع در آن نیمسال به صورت مردود در کارنامه وی درج می شود و به عنوان یک نوبت از حداکثر دو نوبت مجاز اخذ ارزیابی جامع محسوب می گردد. ۸- برای شرکت مجدد در آزمون ارزیابی جامع، دریافت مجوز از تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزامی است. ۹- دانشجو با کسب نمره زبان حداقل ۴۰ می تواند به صورت مشروط در آزمون جامع شرکت نماید.
۴۲	« تغییر رشته » یا « انتقال » یا « تغییر گرایش » دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه با سایر دانشگاه ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.	تبصره ۱: دانشجوی دوره دکتری تخصصی مؤسسه های خارج از کشور می تواند طبق آیین نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل، مصوب وزارت به یکی از دانشگاههای داخل منتقل شود. انتقال از خارج به داخل در دوره پردیس دانشگاهی انجام می شود. تبصره ۲: پذیرش داوطلبانی که از طریق سایر آیین نامه ها به دانشگاه معرفی می شوند، پس از بررسی سوابق آموزشی و پژوهشی و فناوری داوطلبان و انجام مصاحبه علمی براساس آیین نامه ذیربط و موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه صورت می پذیرد. تبصره ۳: در صورت عدم ارایه درس، دانشجو می تواند برای مهمانی به صورت تک درس اقدام نماید.
۴۳	دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین نامه نمی	تبصره ۱: استاد راهنما باید عضو هیأت علمی با مرتبه حداقل استادیاری باشد. تبصره ۲: داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی به عنوان عضو هیأت علمی و برای اعضای هیأت علمی استادیار راهنمایی حداقل دو دانشجوی

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
	شود و سنوات دانشجوی موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی شود.	کارشناسی ارشد برای احراز شرایط استاد راهنما (راهنمای اول) ضروری است.
۴۴	تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است. تبصره ۱: رویکردها و سیاست های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می کند. تبصره ۲: دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجوی بپذیرد و نمره آن را بر اساس ضوابط مندرج در شیوه نامه اجرایی موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه ثبت نماید: - در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجوی به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده - کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه های معتبر بین المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی یا وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع - کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع	دانشجو باید حداکثر تا پایان نیمسال پنجم تحصیلی پروپوزال خود را تدوین و به تصویب گروه و دانشکده برساند.
۴۵	دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجوی و از میان اعضای هیأت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیأت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان پذیر است.	تبصره ۱: دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول اصلی حداقل ۵۰ درصد مسئولیت هدایت رساله را بر عهده دارد. تبصره ۲: استاد راهنمای دوم باید عضو هیأت علمی باشد. تبصره ۳: داشتن هم زمان استاد راهنمای دوم و مشاور نیاز به موافقت شورای آموزشی دانشگاه یا دانشکده دارد. تبصره ۴: هیچ یک از بستگان درجه یک (پدر، مادر، فرزند، برادر، خواهر و همسر) دانشجوی دوره دکتری، نمی تواند راهنمایی، مشاوره و یا داوری رساله دانشجوی مورد نظر را بر عهده بگیرد. تبصره ۵: تحصیلات تکمیلی دانشکده قبل از شروع به تحصیل دانشجویان جدیدالورود با توجه به شیوه نامه مربوطه، فهرست و ظرفیت اعضای هیأت علمی حایز شرایط راهنمایی رساله دکتری را تعیین میکند. تبصره ۶: شرایط و نحوه انتخاب استاد راهنمای دوم داخل یا خارج از دانشگاه طبق شیوه نامه تعیین شرایط و ظرفیت اعضای هیأت علمی برای راهنمایی رساله دانشجویان دکتری ضمن رعایت مصوبات هیأت اجرایی جذب دانشگاه انجام می شود.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
۴۵	تبصره ۷: استاد راهنمای اول (اصلی) مسئول مکاتبات اداری، آموزشی و پژوهشی دانشجوی می باشد. تا زمانی که استاد راهنما انتخاب نشده است مدیر گروه وظایف استاد راهنما را بر عهده دارد. تبصره ۸: انتخاب استاد/استادان مشاور، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی، از بین اعضای هیأت علمی داخل یا خارج دانشگاه با مرتبه حداقل استادیار یا متخصصان حرفه ای دارای مدرک دکتری تخصصی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجوی ضمن رعایت مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در خصوص شرایط استاد مشاور و هیأت اجرایی جذب دانشگاه امکانپذیر است. هر رساله می تواند حداکثر دو استاد مشاور داشته باشد، در هر صورت مجموع استادان راهنما و مشاور نباید از سه نفر بیشتر شود. موارد استثناء در خصوص تعداد اساتید راهنما و مشاور با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، امکان پذیر است. تغییر استاد مشاور یا اضافه نمودن استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه یا دانشکده در صورت لزوم (حداکثر تا ابتدای نیمسال ششم تحصیلی دانشجوی) ضمن رعایت مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در خصوص شرایط استاد مشاور امکان پذیر است. تبصره ۹: مجوز انتخاب واحد دانشجوی در مرحله پژوهشی و تدوین رساله پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله دکتری در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، صورت می گیرد. تبصره ۱۰: دانشجوی موظف است پس از اخذ رساله، در هر نیمسال، واحد رساله را انتخاب نماید.	
۴۶	دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت های پژوهشی خود طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.	تبصره ۱: دانشجوی دکتری در صورت داشتن شرایط زیر میتواند درخواست استفاده از فرصت مطالعاتی در خارج از کشور دهد: (الف) پروپوزال دانشجوی به تصویب دانشکده برسد. (ب) ارائه مدرک توانایی در زبان انگلیسی طبق نظر سازمان دانشجویان. (ج) تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی. تبصره ۲: مدت زمانی که دانشجوی در فرصت تحقیقاتی به سر می برد جزء مدت تحصیل دانشجوی محسوب می شود. تبصره ۳: در صورتی که استفاده از دوره فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت شش ماهه خارج از کشور منجر به افزایش سنوات تحصیلی دانشجوی گردد مشروط به آنکه دانشجوی در طی دوره مزبور علاوه بر حداقل مورد نیاز کفایت دستاوردهای علمی موفق به اخذ پذیرش یا چاپ یک مقاله مشترک در مجالت علمی-پژوهشی معتبر با نمایه بین المللی مورد تأیید وزارتین با استاد میزبان خارج از کشور بشود، حداکثر یک نیمسال از پرداخت شهریه معاف خواهد شد. تبصره ۴: دانشجویان واجد شرایط متقاضی استفاده از فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت در داخل/ خارج کشور، از حیث فعالیت

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
		های آموزشی و پژوهشی به شرح زیر اولویت بندی میشوند و در قالب سهمیه اختصاص یافته به دانشگاه، به فرصت تحقیقاتی اعزام می گردند: الف) فعالیت آموزشی: دانشجوی دارای معدل کل حداقل ۱۷ دارای اولویت می باشد. ب) فعالیت پژوهشی: چاپ مقاله در مجلات علمی پژوهشی معتبر مورد تایید وزارتین براساس مصوبات هیأت ممیزه دانشگاه. - مقاله ارائه شده در کنفرانس ملی و یا بین المللی به صورت شفاهی مورد تایید دانشگاه، به حداکثر یک مقاله امتیاز تعلق می گیرد. - تألیف و ترجمه کتاب مورد تایید دانشگاه. - اختراع یا اکتشاف ثبت شده با تایید مراجع علمی ذیصلاح وزارتین. ج) کلیه فعالیت های پژوهشی انجام شده باید با استاد راهنما انجام شده باشد. د) تاریخ انجام کلیه فعالیت های پژوهشی باید پس از شروع دوره دکتری باشد. امتیازدهی براساس آیین نامه ارتقاء و مصوبات هیأت ممیزه دانشگاه انجام خواهد شد.
۴۷	دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تایید استاد/ استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع کند. تبصره ۱: محدوده شاخص های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است. تبصره ۲: در تعیین شاخص های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تایید معاونت پژوهشی وزارت با نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تایید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین المللی ثبت اختراع معتبر مورد تایید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می تواند مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید. تبصره ۳: اخذ کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می شود.	۱- دانشجو پس از گذشت حداقل ۱۲ ماه از تصویب پروپوزال میتواند درخواست دفاع ارائه نماید. ۲- دانشجو پس از تدوین رساله و تایید آن توسط استاد راهنما و دانشکده مربوطه، در صورت داشتن یکی شرایط زیر با ارائه مستندات لازم میتواند درخواست دفاع دهد و از رساله و دستاورد های پژوهشی خود در حضور هیأت داوران دفاع نماید. - چاپ یا اخذ شناسه دیجیتال DOI یا DOR حداقل دو مقاله پژوهشی در مجلات با درجه الف و ب مورد تایید معاونت پژوهشی وزارت یا با نمایه بین المللی معتبر یا ارائه مستندات مورد تایید مراجع ذیصلاح ثبت اختراع داخلی یا چاپ یک کتاب مستخرج از رساله از طریق انتشارات دانشگاهی یا ارائه گواهی اتمام موفقیت آمیز یک طرح پژوهشی برون دانشگاهی با تایید معاونت پژوهشی دانشگاه. ۳- ترکیب هیأت داوران به شرح زیر است: - استاد یا اساتید راهنما - استاد مشاور (در صورت وجود) - استاد ناظر خارجی (دانشیار یک نفر یا ۲ نفر هیأت علمی خارج از گروه آموزشی با مرتبه حداقل استاد یاری) - ناظر داخلی - ناظر داخلی و نماینده تحصیلات تکمیلی یکی از اساتید ناظر داخلی موضوع بندهای ۴ و ۵ می تواند از بین اعضای هیأت علمی سایر گروه های داخل دانشگاه با داشتن تخصص مرتبط تعیین شود. تعداد ناظر خارج از گروه باید در مجموع حداکثر ۲ نفر باشد.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
		۴- کلیه اساتید ناظر هیأت علمی دانشگاه با مرتبه حداقل استاد یاری می باشند. ۵- برای جلسه دفاع دانشجویان بین الملل یکی از ناظرین خارجی میتواند غیر هیأت علمی ولی دارای مدرک دکتری تخصصی مرتبط با سابقه تدریس حداقل سه سال در تحصیلات تکمیلی باشد. ۶- تمایند تحصیلات تکمیلی پس از تعیین زمان برگزاری جلسه دفاع، مسئولیت مدیریت برگزاری جلسه دفاع از ابتدا تا تعیین نمره و تکمیل و اخذ امضاء کلیه فرم های مربوطه و تحویل به آموزش دانشکده بر عهده او است. ۷- تعداد اعضای هیأت داوران ۵ نفر و در صورتی که هم استاد راهنمای دوم و هم استاد مشاور داشته باشد ۶ نفر که حتما ۳ نفر ناظر می باشند .
۴۸	نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود: - مردود (کمتر از ۱۶) - قبول با درجه؛ خوب (۱۷/۹۹ تا ۱۶) - خیلی خوب (۱۸/۹۹ تا ۱۸) - عالی (۲۰ تا ۱۹) تبصره ۱: چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود یا تأیید هیأت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیأت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود. تبصره ۲: حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیأت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند. تبصره ۳: دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی یا موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می کند.	۱- برای برگزاری جلسه دفاع، کارشناس مسئول دانشکده موظف است پرونده تحصیلی دانشجو شامل صورتجلسه تنظیم شده دفاع (دریافتی از سامانه آموزشی دانشگاه) را به نماینده تحصیلات تکمیلی تحویل دهد. ۲- مهلت ارسال صورتجلسه دفاع توسط دانشکده جهت ثبت نمره رساله دانشجو حداکثر ۳ ماه می باشد. ۳- هیچ کسر نمره ای از رساله، به ازای تمدید سنوات تحصیلی صورت نمی پذیرد.
۴۹	ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است. تبصره ۱: تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.	۱- دانشجو موظف است هرگونه انتشار دستاوردها را با تأیید استاد راهنما و مطابق مقررات و با حفظ مالکیت دانشگاه، به انجام برساند. همچنین دستاوردهای مستخرج از رساله به ترتیب شامل نام دانشجو، استادان راهنما و مشاور می باشد. نویسنده مسئول باید یکی از استادان راهنما یا دانشجو باشد. ۲- برای دانشجویان بین الملل در صورتیکه استاد مشاور از دانشگاه های خارج باشد استاد مشاور نیز می تواند نویسنده مسئول باشد. ۳- چنانچه موضوع رساله دکتری در راستای تفاهم نامه پژوهشی دانشگاه با سایر سازمان ها و موسسات دولتی و غیر

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
		دولتی باشد موضوع مالکیت دستاوردهای حاصل از رساله، بر طبق تفاهم نامه مربوطه تعیین می شود . ۴- چنانچه موضوع رساله دکتری در راستای قرارداد پژوهشی استاد راهنما با سایر سازمان ها و موسسات دولتی و غیر دولتی باشد، در صورتی که قرارداد پژوهشی مزبور به تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه رسیده باشد موضوع مالکیت دستاوردهای حاصل از رساله، در چهارچوب قرارداد پژوهشی مربوطه تعیین می شود . ۵- درج نشانی دوم از دستاوردهای مستخرج از رساله صرفاً برای دانشجویان بین الملل بلامانع است . ۶- دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و دریافت درجه «قبول» از رساله خود، به دریافت درجه دکتری نائل می شود . ۷- چاپ رساله های دکتری در قالب کتاب، با مجوز کتبی از سوی استاد راهنما و طبق ضوابط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بلامانع است و ضروری است نویسندگان در مقدمه ذکر نمایند که این اثر مستخرج از رساله دکتری می باشد.
۵۰	چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود. تبصره ۱: در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.	معاونت آموزش دانشگاه لازم است گزارش مبنی بر تخلف علمی دانشجو را ظرف سه روز کاری به معاونت آموزش دانشگاه اعلام نماید.
۵۱	دانشگاه هایی که همزمان دارای هیأت امناء و هیأت ممیزه مستقل می باشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ نسبت به تدوین شیوه نامه اجرایی آیین نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند. تبصره ۱: دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه ای و دانشگاه فرهنگیان موظف می باشند شیوه نامه اجرایی این آیین نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند. تبصره ۲: دانشگاه هایی که دارای هیأت امناء و هیأت ممیزه مستقل به طور توأمان نمی باشند از شیوه نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار	با توجه به اینکه دانشگاه قم مشمول تهیه دستورالعمل اجرایی می باشد. شیوه نامه اجرایی آیین نامه آموزشی همراه با ۲ شیوه نامه (شیوه نامه تطبیق و معادل سازی واحد های آموزشی و شیوه نامه ارزیابی آزمون جامع) تهیه که پس از بررسی در چندین جلسه شورا در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۰ شورای آموزشی دانشگاه به تصویب نهایی رسید و جهت اجرا برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۴۰۲ و بعد از آن ابلاغ گردید. شیوه نامه حاضر در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۸/۶ مورد بازنگری دانشگاه قم قرار گرفته و به تصویب رسید.

شماره ماده	متن ماده	دستورالعمل ماده
	خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین نامه تبعیت می نمایند. تبصره ۳: رعایت کلیه مواد و تبصره های این آیین نامه در شیوه نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است. تبصره ۴: دانشگاه موظف هستند این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی مورد بهره برداری برای آن را از طریق درگاه های اطلاع رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضاء هیأت علمی دانشگاه برسانند . تبصره ۵: در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، آخرین شیوه نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه نامه تدوین شده برای ورودی های سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مطابق مواد این آیین نامه) ملاک عمل خواهد بود. تبصره ۶: برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.	
۵۲	مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.	تبصره: تفسیر مفاد مقررات داخلی موضوع آیین نامه بر عهده معاون آموزشی دانشگاه جامع استان است.
۵۳	این آیین نامه و تبصره های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیل ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. مواردی که در شیوه نامه اجرایی دانشگاه ها مطابق با این آیین نامه تنظیم می شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. برای دانشجویان ورودی های پیشین، مطابق با آیین نامه های ابلاغی دوره های خود عمل می شود.	
۵۴	این آیین نامه با یک مقدمه، ۵۴ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و تمام آیین نامه ها و بخشنامه ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لغو و بلا اثر است.	